

Голос України

Влада - Радам!

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 112 (1612) ♦ Среда, 25 червня 1997 року ♦ Ціна договірна

Є чим поповнити державну казну. Треба лише з «тією» розібратися

Парламентська хроніка

Ранкове засідання 24 червня

Як відомо, Верховна Рада України схвалила проект закону «Про місцеві державні адміністрації». Однак, як це не раз трапляється останнім часом, Президент України висловив зауваження до нього, точніше кажучи, наклав вето.

Народні депутати висловили свої думки щодо цієї колізії. Владислав Носов серед інших подав оригінальну пропозицію за цей законопроект повторно не голосувати, але в законі про державний бюджет обмежити кошти на утримання державних адміністрацій.

(Закінчення на 2-й стор.)

Від'єднання — не самоціль, а пошук засобів?

1563 підприємства й організації України від'єдано за перших 20 днів червня від енергосистеми через заборгованість за відпущену електроенергію.

Як повідомив заступник міністра енергетики Володимир Дарчук, від'єднані за цей період боржники становитимуть майже 3,6% підприємств.

Він підкреслив, що «від'єднання боржників — не самоціль, а захід, який, перш за все, спрямований на пошук засобів для ліквідації заборгованості». За словами В. Дарчука, загальний обсяг заборгованості споживачів Міністерства за цей час зменшився з 1,8 млрд. грн. до 1,5 млрд. грн., повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Митниця: Ласкаво просимо, або Стороннім вхід заборонено!

У Денвері нас знову нагодували обіцянками

Минулого тижня в американському місті Денвері відбувся черговий саміт «великої сімки» (G-7). В Україні на цю подію очікували адже саме тут мало бути оголошено про початок реалізації обіцянок «сімки» щодо фінансової допомоги на закриття ЧАЕС.

(Закінчення на 4-й стор.)

Долаємо прольоти «багатоповерхової» Америки

Президент України Леонід Кучма під час перебування у Нью-Йорку виступив на XIX Спеціальній сесії Генеральної Асамблеї ООН. Вона присвячувалася проблемам охорони довкілля.

Леонід Кучма також зустрівся із впливовим американським політичним діячем Генрі Кіссінджером і запросив його відвідати нашу державу. Вони обговорили роль України на міжнародній арені, відносини Києва з НАТО та найближчими сусідами, а також україно-американське співробітництво. Генрі Кіссінджер висловився за «активізацію допомоги Україні з боку Сполучених Штатів».

У програмі перебування в Нью-Йорку також зустріч Леоніда Кучми з віце-президентом США Альбертом Гором та іншими впливовими американськими політиками.

Чи успішні реформи на селі

У Києві відбулася зустріч в. о. Прем'єр-міністра України Василя Ауралія та віце-прем'єр-міністра з питань АПК, міністра сільськогосподарства та харчування Михайла Зубця з директором Всеукраїнського банку по Україні та Білорусі Полем Сигельбаумом, повідомляє «Інтерфакс-Україна». Обговорювалися питання реформування української економіки і, зокрема, агропромислового комплексу.

Врожай-97

Лан у фермера маленький, проте важенький

Понад півтисячі господарств Черкащини, що мають у своєму розпорядженні близько 12 тисяч гектарів землі, готуються до збирання ранніх зернових культур.

В усіх фермерських агропідприємствах незважаючи на чималі труднощі обсягали і нині сподіваються на добрий урожай, — розповів начальник сектора підсобних, фермерських господарств і промислів обласного управління сільського господарства і продовольства Яків

Швачка. — Близько 70 відсотків ріллі фермери відвели під зернові, 22 — під технічні, решту займають овочі та кормові культури. Сприятливі погодні умови плас доблийний догляд господарів за посівами: уже нині показують, що у більшості фермерів врожай буде вищий, ніж у колективних сільгоспідприємствах.

Третина фермерських господарств уклали договори на продаж зерна державі й одержали аванс у вигляді пально-мастильних матеріалів. Однак лише 15 відсотків самостійних господарів мають власну зернозбиральну техніку і самотужки впровадяться на жнивах. Решта орендують її у КСП, новостворених прокатних пунктах облагопростах та у своїх колег.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Українська митниця та її діяльність викликають неадекватну реакцію в нашому суспільстві. Одні називають митну службу економічними воротами країни, «годувальницею» державного бюджету, гарантом розвитку вітчизняного виробництва. Це офіційна точка зору.

А інші громадяни та юридичні особи, яким доводиться зустрічатися з митницею за службовим обов'язком або з особистого зацікавлення, не в захваті від такого спілкування. Втім, як відомо, кожна медаль має два боки...

(Закінчення на 5-й стор.)

У номер

Парламентська хроніка

Форум українців:
крок другий

У Києві 21—24 серпня відбудеться другий Всесвітній форум українців, повідомляє «Інтерфакс-Україна». Планується організувати тематичну демонстрацію хронікально-документальних фільмів про громадсько-політичне життя нашої країни з моменту проголошення незалежності, провести тематичні виставки, присвячені пам'ятним датам в історії України. У Національному виставковому центрі працюватиме постійно діюча експозиція «Україна — сьогодні».

Із п'ятої сходинки —
ще вище!

У Києві перебував із візитом міністр зовнішньої торгівлі Нідерландів Аннеке ван Док. Його супроводжували 18 голландських бізнесменів, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Аннеке ван Док зустрілася з віце-прем'єром-міністром України Сергієм Тигишко, міністром зовнішньоекономічних зв'язків та торгівлі Сергієм Осикою, міністром фінансів Ігорем Міткою. Обговорювалися питання розширення двостороннього співробітництва. За даними минулого року, Нідерланди посідають п'яте місце серед країн Західної Європи за обсягом товарообороту з Україною. Обсяг імпорту-експорту між нашими країнами становить 270 мільйонів доларів, діють 89 спільних українсько-голландських підприємств.

Індекс розвитку:
мінус п'ятдесят

Україна посідає сьогодні 95-те місце серед країн світу за індексом розвитку, що розраховується виходячи з рівня життя, його тривалості, освіти населення. У 1994 році вона була на 45-му місці.

Такі дані зі звіту ООН з розвитку людини оприлюднено на семінарі, організованому у Києві представництвом Програми розвитку ООН в Україні, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Падіння індексу відбувається за рахунок зниження рівня життя, при цьому бідність — це не лише наслідок нестачі коштів, а й низького рівня освіти, можливостей та екологічної ситуації.

Останнім часом зниження людського потенціалу простежується через низький приріст населення (Україна втрачає щорічно 300 тисяч чоловіків) і «відлив мізків».

Звичайно, такі дані не додають оптимізму. Проте не варто драматизувати ситуацію. Наша країна лише стає на ноги, розбудовуючи свою незалежність.

Офіційно

Нові послы в Баку та Гельсінкі

Президент України Леонід Кучма своїми указами призначив Алексанка Бориса Григоровича Надзвичайним і Повноважним Послом України в Азербайджанській Республіці та Подолева Ігоря Валентиновича Надзвичайним і Повноважним Послом України в Фінляндській Республіці.

Є чим поповнити державну казну. Треба лише з «тінию» розібратися

(Початок на 1-й стор.)

З'явилася й інша пропозиція. Внести разову (тілкі) на цей конкретний випадок) зміну до чинного Регламенту, щоб голосувати у звичайному, закритому режимі. Що й було скавлено. Після цього повторне голосування дало 307 голосів. Президентське вето було подолано. Отже закон, згідно з Конституцією, має бути ним підписано протягом 10 днів.

Доповідаючи з наступного питання — про проект закону про державний бюджет України на 1997 рік у другому читанні, голова Комітету з питань бюджету Микола Азаров зауважив, що жодна інша країна не може жити як пірвою без затвердженого бюджету. Це суперечить здоровому глузду та інтересам держави. Нинішній варіант, сказав він, за всіх критичних зауважень, Верховна Рада може прийняти. При цьому він назвав галузі, які, на його думку, мають провідне значення в нашому господарстві, і отже, по-

винні одержати повноцінне фінансування. Це паливно-енергетична система, сільське господарство та інші.

— Багато депутатів, — сказав Микола Янович, — закликають різко зменшити асигнування на утримання державного апарату. Таке можна зробити, але ці витрати становлять лише 1,6 відсотка від загального державного бюджету. Вони серйозного впливу на економіку не справлять.

І все ж він запропонував зменшити ці витрати на 50 мільйонів гривень.

Серед заходів, які бачить Микола Азаров для істотного поповнення державної казни, — підвищення плати за оренду землі, за ввезення високооктанових сортів бензину, за приватизацію об'єктів, зрештою, за рахунок виведення з «тіни» значної частини економіки. Він також запропонував випустити на 7 мільярдів гривень різних цінних паперів. Микола Азаров також докладно зу-

п'явився і на зауваженнях та пропозиціях народних депутатів, висловлених ними під час доповідання проекту державного бюджету, який пропонував розглянути українським парламентом.

Верховна Рада приступила до постановного обговорення проекту державного бюджету на 1997 рік.

Анатолій КРАСЛЯНСКИЙ.
Фото СЕРГІЯ КОВАЛЬЧУКА.

Як голосувати, коли нема ясності?

Денне засідання 24 червня

Саме така ситуація раз по раз виникала в залі, коли сесія приступила до постановного обговорення та голосування бюджету. Не відрізу дийшли згоди щодо процедури. Регламентом передбачено постановне голосування. Але були наголоси вимоги спершу обговорити і проголосувати визначальні статті витрат на пенсію, освіту, медицину. Була й така пропозиція — визначитися з доходами, а там уже буде видно, які мим розпорядитися. Одним словом, точок зору висловлювалося чимало. І значних зусиль ко-

тувало вести обговорення в русло сесійного регламенту.

Після цього було проголосовано рівень дефіциту бюджету: він не повинен перевищувати 5,7 відсотка валового внутрішнього продукту. Далі сесія затвердила дохідну частину в розмірі 22 мільярди 390 мільйонів 680,5 тисячі гривень. За видатками — 28 мільярдів 123 мільйонів 901,5 тисячі гривень. Як зазначалося, це не остаточні цифри. Зміни можуть бути внесені і ході обговорення і взяті до уваги при остаточному голосуванні у четвер (третє читання).

Попередньо визначено й ряд інших

показників дохідної частини бюджету-97. Так, розмір оборотної касової готівки на кінець року затверджено в сумі 500 мільйонів гривень. За рахунок джерел внутрішнього фінансування, включаючи доходи від емісії державних цінних паперів, — 3 мільярди 330 мільйонів 221 тисячі гривень. Акційний збір проголосовано в сумі 672 мільярди 983,5 тисячі гривень.

Значних розмірів державних зовнішніх позик та державного мита сесія не ділила згоди. Отже, ці показники будуть визначені на третьому читанні.

Іван ДМИТРЕНКО.

Мистецьке дійство
на Печерських схилах

Недавно у столиці України сталася подія, яка привернула увагу не тільки мистецького світу, а й усієї молоді столиці: на Співочому полі відбулася молодіжна мистецька акція «Суперполю «Територія А» на Печерську». Її учасниками стали близько 800 тисяч юнаків і дівчат.

Анатолій Коваленко — народний депутат України, голова Печерської районної держадміністрації, він же і президент громадського фонду Святого Андрія Первозванного, під егідою якого відбулося це дійство, сказав на прес-конференції після цієї події:

— Головною нашою метою було прилучити столичну молодь до мистецтва, зайняти її культурним відпочинком, а за великою мірою — формувати в неї високі художні смаки, високу духовність. І ми, які мені відомо, досягли цього. Адже на концерт виступили найвідоміші мистецькі колективи і визначні виконавці.

Розповідаючи про перспективи таких акцій, учасники прес-конференції повідомили, що оскільки зареєстровано зростаючу кількість заявок на проведення подібних акцій, плановано вважати їх щорічними.

Анатолій КРАС.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди про проведення
узгодженої політики в галузі транзиту
нафти і нафтопродуктів
магістральними трубопроводами

Верховна Рада України постановляє:

Угоду про проведення узгодженої політики в галузі транзиту нафти і нафтопродуктів магістральними трубопроводами, підписану 12 квітня 1996 року в м. Москві, ратифікувати з такими застереженнями:

1. Обрунтовані розцінки послуг за транзит визначаються Стороною держави транзиту на недискримінаційних умовах.

2. З частини другої статті 4 слова «здійснюються за погодженням Сторонами тарифами» виключити.

3. Положення статті 6 Угоди про проведення узгодженої політики в галузі транзиту нафти і нафтопродуктів магістральними трубопроводами щодо необсягів Сторонами митом, іншими платежами і сквівалентними їм зборами, а також про неадекватності обмежень нетарифного характеру під час здійснення поставок обладнання і матеріалів для проведення ремонтних і відбудовних робіт на транзитних нафто- і нафтопродуктопроводах застосовуються до України лише в частині надання відпущення у сплаті мита, податку на додану вартість згідно з переліком і в порядку, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

4. З статті 12 Угоди слова «тимчасово застосовуються з дати підписання» виключити.

Голова Верховної Ради України О.МОРОЗ.

м. Київ, 11 червня 1997 року.

№ 329/97-ВР

Виступ голови Рахункової палати ВР України
Валентина Симоненка на сесії Верховної Ради 19 червня 1997 року

Шановні колеги!
Шановні члени уряду!
Шановний Олександр Олександрович!

28 травня 1997 року відповідно до Закону України «Про Рахункову палату Верховної Ради України» вам було роздано матеріали аналізу виконання Державного бюджету України за перший квартал 1997 року, затверджені колегією Рахункової палати.

До речі, щойно, сидючи в залі, я ознайомився зі статтею, опублікованою сьогодні в «Київських ведомостях»: «Счетная палата парламенту против Министерства финансов» із підзаголовком: «Описание попытки казачьего бюджетного анализа».

Шановні газетарі, прокоментуйте це так. Про вашого замовника ми здогадуємося, а мій замовник, чи

замовник Рахункової палати, — парламент і так. Тож, шановні оглядачі, не міряйте всіх на свій аршин — аршин у вас короткий — заказний.

Не треба бути, шановні колеги, великим аналітиком, щоб на підставі матеріалів, що ви їх маєте, зробити такий висновок: державні кошти за розглядуванний період часу нерідко витрачалися на:

а) не за цільовим призначенням; б) неефективно; в) мали місце маніпуляції із задалегідь запланованими статтями витрат, і, як наслідок, виплати з держбюджету, які жодним чином не відповідають реальним його дохідній частині;

г) в умовах гострого дефіциту бюджетних коштів управління фінансовими ресурсами держави не

покрашилось, а, на жаль, погіршилось.

Воістину гнітюча картина з ефективною використання і повернення іноземних кредитів. Адже треба відверто визнати: держбюджет перетворився на гідівний для часом необґрунтованого покриття платежів за іноземними кредитами. З 1992 по 1997 рік оформлено і отримано суб'єктами підприємницької діяльності іноземних кредитів (під гарантії уряду) на суму близько 2 млрд. дол., причому 60% цієї суми (1,2 млрд. дол.) заздалегідь планувалося покривати за рахунок держбюджету. До речі, такі рішення приймаються й нині.

Заказний якийсь період підприємства мали сплатити 300 млн. дол., а фактично сплатили лише 70 млн. дол. — у чотирі з лишком рази менше за потрібну суму. Але

найцікавіше, що різницю у 230 (!) млн. дол. було покрито з держбюджету.

Так, мало знайти для країн нашої планети, де держбюджет є заручником безгосподарності і нерационального ведення справ окремими господарськими суб'єктами.

Коли такий стан справ з погіршенням іноземних кредитів не був подолано, то лише в 1997 році з держбюджету було марно витрачено майже 100 млн. дол. Порівняйте ці суми з тими «крихітками», які спрямовують на утримання сфери культури, на підтримку фермерства, на здійснення земельних реформ. І все стало зрозуміло — це система.

Система перекладання відповідальності з одного на іншого у трикутнику владних структур — Валютно-кредитна рада, Агентство

реконструкції і розвитку, Міністерство фінансів і Укресімбанк — призвело до утворення на території України фінансового «бермудського трикутника», а якому зникають величезні валютні кошти держави.

Вирватися з цього «задерка» можна тільки одним-єдиним шляхом: потрібні чіткі відправні закони, які, по-перше, регулювали б умови надання урядових гарантій на одержання іноземних кредитів суб'єктам господарської діяльності; по-друге, забезпечували б чіткі відправні механізми контролю за цільовим і ефективним використанням, власним і повним погашенням кредитів; по-третє, закони, в яких було б детально зафіксовано питання формування, ліміту й обслуговування зовнішнього боргу.

(Закінчення на 3-й стор.)

Виступ голови Рахункової палати

(Початок на 2-й стор.).

Ці закони потрібні були ще вчора. Часу на розкачування у даному питанні просто немає. Безперервність треба сказати: «Бійтеся часу, час — сокіра». Причому що сокіра занесено над усіма нами... Над нашою безпекою в найгіршому розумінні цього слова.

На жаль, система колективної безвідповідальності, а часом і просто правової сваволі, охоплює і багато інших питань витрачання державних коштів.

Чого вартий лише такий факт: за звітними даними Державної податкової адміністрації, загальна заборгованість бюджету на 1.04.97 становила 2,66 млрд. грн., а за даними Міністерства статистики — 5,58 млрд. грн. Різниця в показниках може бути, але не в 3 млрд. грн. Це вже не підпадає під ніяку логіку.

Одне слово, на шостому році незалежності, тим більше в умовах шоканевої кризи економічної кризи, коли кожна копійка має бути на обліку, ми, проте, не маємо жодної методологічної оцінки й обліку заборгованості бюджету.

Досі (вспереч, ніж іншим, Указу Президента «Про заходи щодо забезпечення наповнення державного бюджету і посилення фінансово-бюджетної дисципліни») бюджетні установи і організації здійснюють замовлення на продукцію, роботи й послуги, вартість яких не забезпечено бюджетними коштами. Внаслідок цього фактичні витрати бюджетних установ і організацій лише за січень — березень поточного року перевищили фактичні бюджетні асигнування на 900 млн. грн.

Інакше кажучи, триває стара хиба практика, коли формування і виконання витратних статей держбюджету залежить не від реального стану справ у його доходній частині, а від волевольних рішень міністерств і відомств, керівників установ і організацій. На жаль, у ширенні перших тут такі організації, як Головне контрольно-ревізійне управління, Державне казначейство та багато інших.

Триває порочна практика (іншого слова я просто не знаходжу в даному разі) роздування бюрократичного апарату і витрат, пов'язаних з його утриманням. Скільки сказано і написано щодо цього, скільки постанов, указів і розпоряджень ухвалено, а віз і досі там. Адже передбачувалося і розкрито скорочення апарату управління органів виконавчої влади цього року на 25% просто не відбулося, не було злічено.

Мало того, за перший квартал 1997 року витрати на його утримання збільшилися (!?) порівняно з відповідним періодом минулого року на 27 млн. грн., або на 18,9%.

Багато суб'єктивізму (а часом і прямого лобовання) і в інших питаннях витрачання держбюджетних коштів.

Чому в першому кварталі поточного року з державного бюджету було профінансовано витрати на здійснення заходів з державного регулювання цін на газ у сумі 213,9 млн. грн., які раніше фінансувалися з місцевих бюджетів? Причому в рахунок зазначених коштів було включено заборгованість (шляхом відомозаліку) «Укргазпрому» і «Укргазфін» з платежів до бюджету на загальну суму 126,7 млн. грн., а 40 млн. грн. переказано «Укргазом» на розрахунок рахунок корпорації ЄЕСУ («Єдині енергетичні системи України»); 30 млн. грн. — своїм акціонерним товариствам тощо?

На жаль, наявна система ка-

сового виконання бюджету дозволяє окремим комерційним банкам використовувати на власний розсуд державні кошти.

Можливо, саме через це досі Державне казначейство, що отримало на свій розвиток досить часу і ресурсів, не керує державними коштами, а виконує тільки прямі вказівки однієї або двох осіб держави.

Водночас збільшуються залишки бюджетних коштів і цільових загальнодержавних фондів на рахунках бюджетних організацій в уповноважених комерційних банках. Причому залишки цих коштів зростають, і нині вони перевищують заборгованість у зарплаті установ і організацій, які фінансуються з держбюджету, в 1,3—1,5 раза.

В уповноважених комерційних банках постійно перебувають величезні суми бюджетних коштів і коштів загальнодержавних цільових фондів. Нерідко банки використовують їх як кредитні ресурси у власних інтересах, допускаючи при цьому численні порушення встановленого порядку касового виконання бюджету. І це за категорії профінансовані з виплатного пенсій, зарплати стипендія, допомоги. Час покласти цьому край.

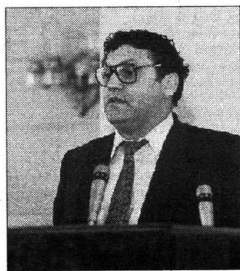
Потрібні закони, які регулюють питання бухгалтерського обліку і статистичної звітності.

Два роки існує державне казначейство, проте досі немає встановлених форм звітності про виконання державного бюджету України, не визначено звітні об'єкти і час надання їх вищим органам державної влади. Про яку достовірну інформацію може йтися?

Якщо казати про державний бюджет як про концентрований вираз економічної політики держави, то як можна свідомо здійснювати цю політику, коли в державі практично немає бюджетної статистики. На превеликий жаль, перші спроби набрати елементарний порядок у цьому дуже важливому питанні зустріли дуже просто в шитки. Головне контрольно-ревізійне управління, Державне казначейство і низка інших державних структур, уперше Закону «Про Рахункову палату» і Конституції України, відмовилися давати потрібну Рахунковій палаті інформацію. Антимоніопольний комітет після запиту Рахункової палати звернувся до Кабінету міністрів України з питанням: «Що робити?» Кабінет міністрів в особі віце-прем'єра Сергія Леонідовича Гитицького не зміг ухвалити власне рішення і двічі звертався до Міністерства юстиції з проханням відповісти — давати чи не давати дані про роботу Антимоніопольного комітету в 1996 році.

Минуло півтора місяця. Нарешті дали добро давати дані. Це добре, але, пробачте, де виконання вимог Закону «Про Рахункову палату» Верховної Ради України? Де бажання навести елементарний порядок у звітності? Запитань у період становлення Рахункової палати справді багато, але не можна каламурити цільовити чистий — прозорий процес, яким має бути бюджетний процес у державі. Чи це кому-сь важливо?

Шановні колеги! Гадаю, ви погодитесь зі мною, що головна риса останніх п'яти років наших державних бюджетів — їх нерелевантність. Вони ставали нерелевантними буквально через 2—3 тижні після їх багаторазового затвердження. І цілком логічно, що 1997 рік, наразі, було проголошено роком державного бюджету.

В. Симоненко

Реальність закону про бюджет передусім залежить від правдивості прогнозованих розрахунків макроекономічних показників і протязі всіх — від розрахунків реального річного валового внутрішнього продукту.

Здійснений попередній аналіз основних прогнозованих макроекономічних і параметрів проекту бюджету на 1997 рік свідчить про їх нерелевантність, неперспективність цілого комплексу взаємопов'язаних проблем.

У преамбулі до розглядуваного проекту бюджету сказано, що його складено з урахуванням уточнення показників макроекономічного і соціального розвитку на поточний рік.

Судячи з того, як «уточнено» ці макроекономічні, другий варіант проекту держбюджету-97 будуватиметься буквально «на піску».

За чотири місяці поточного року реальний ВВП становив 26,2 млрд. гривень. За тримання таких темпів матимемо 78,7 млрд. грн. А прогноз — 100,4 млрд. гривень. Виробництво товарів народного вжитку зменшилося проти відповідного періоду минулого року на 24%.

Що — ми чекаємо дива? Я переконаний, що дива не буде. Школом імовірно повторення епітети 1996 року, коли планували невеликий, але позитивний приріст обсягу реального ВВП і обсягу промислової продукції (порівняно з 1995 роком). Насправді відбулося зменшення обсягу реального ВВП на 10%, а обсяг товарів споживчого призначення — на 20% (за нібито, збільшення номінального ВВП порівняно з прогнозом на 5,7 млрд. грн. Це найгірший показник 1996 року з усіх країн СНД, і Таджикистану, який воює, включено).

До речі, уряд не розбирався і навіть як слід не розглянув і досі: за рахунок яких структурних елементів (оплата найманих працівників, прибуток, споживання основного капіталу, чисті податки виробництва) стався «необор» планованих сплатку обсягу реального ВВП у 1996 році. А це вищою мірою принципний момент, особливо в позиції неприпустимості повторення такої ситуації в майбутньому.

У Програмі діяльності Кабінету міністрів України, щорічному Посланні Президента України, в заявах представників уряду декларувалася політика зменшення податкового навантаження на вітчизняного товаровиробника. Про те саме йдеться у поданні Верховній Раді України проекту державного бюджету України на 1997 рік, поданого Прем'єр-міністром України.

Водночас аналіз доходної частини проекту зведеного бюджету свідчить про протилежну тенденцію: зокрема, рівень перерозподілу ВВП через бюджет порівняно з фактом 1996 року збільшилася у розглядувано-

му проекті зведеного бюджету 1997 р. питома вага головних податків у структурі ВВП:

ПДВ — до 8,26 відсотка, що на 0,5 відсотка більше, ніж 1996 р.;

акцизного збору — до 1,07 відсотка, що на 0,27 відсотка більше, ніж 1996 р.;

прибуткового податку з громадян — до 3,45 відсотка, що на 0,23 відсотка більше, ніж 1996 р.

Зменшуються тільки податок на прибуток підприємств і плата за торговельний патент на деякі види підприємницької діяльності з 6,83 відсотка у 1996 р. до 3,82 відсотка в 1997 р.

Особливе занепокоєння викликає постійне, починаючи з 1992 р., збільшення інших доходів бюджету і передусім — збільшення питомих ваг платежів до різних фондів фондів, мобілізованих у бюджет.

З урахуванням цієї тенденції зменшення податкового тиску на вітчизняних виробників не сталося, фактично доходи зведеного бюджету (з Пенсійним фондом) у 1997 р. прогноують на рівні 39,16 відсотка до ВВП порівняно з 37,53 відсотка в 1996 році, що свідчить про деяке посилення податкового тиску.

Водночас немає більш об'єктивного показника ступеня податкового тягара, ніж питома вага податків та інших платежів в обсягах ВВП.

Реальність прогнозованих розрахунків — це водночас і реальність наповнення доходної частини бюджету. Разом з тим, оцінка прогнозованого обсягу надходження до бюджету податку на додану вартість свідчить, що Міністерство фінансів, визначивши суми надходження ПДВ на 1997 рік прийняті фактичні надходження за чотири місяці поточного року з необґрунтованим збільшенням їх на суму приросту недоплат за той самий період, водночас не враховано суми переплат на 01.05.1997 р. і не проведено корегування прогнозованих надходжень з урахуванням тенденції збільшення недовлат.

Внаслідок цього прогнозовану суму ПДВ, за нашими підрахунками, завищено більш як на 1 млрд 700 млн. гривень. І це тільки з одного податку.

Далі. Надходження коштів від реалізації матеріальних цінностей з державних резервів передбачені в проекті бюджету на 1997 рік у сумі 2 млрд. грн. За січень — квітень поточного року до бюджету надійшло значних коштів тільки 5,1 млн. грн. Що це — помилка чи закономірність? Аналіз свідчить, що негативна практика необґрунтованого завищення прогнозованих надходжень з цієї статті спостерігається останні три-чотири роки, і це дає урядові змогу робити істотні витрати на поповнення державних резервів і зменшувати інші витрати бюджету.

Так, минулого року із запланованих до державного бюджету надходжень у сумі 1 млрд. 447 млн. гривень надійшло лише 266 млн., а витрати проведено на суму 1 млрд. 483 млн. грн. При цьому, за рішенням Кабінету міністрів України, з державного резерву відпущено в 1996 році матеріальних цінностей на умовах майбутнього повернення (у кредит) на суму 1 млрд. 417,6 млн. грн., і з них на 1 січня 1997 року повернено лише 22,6 млн. грн. Гадаю, що запитань не має бути.

Проектом закону України «Про Державний бюджет України на 1997 рік», ст. 21, передбачено зобов'язати Фонд державного майна України мобі-

лізувати в 1997 році за рахунок реалізації об'єктів державної власності 500 млн. грн. з цільовим спрямуванням на фінансування державних капітальних вкладень.

За прогнозованими розрахунками Фонду державного майна України, загальном надходжень коштів від приватизації в 1997 році очікують на суму 348,2 млн. грн., у тому числі від реалізації об'єктів державної власності — на 242,5 млн. грн., тобто менше влвічі. А з цієї суми, за даними Фонду держмайна, надійде до держбюджету лише 97 млн. грн. Цей елементарний аналіз свідчить про запланований недобір у доходну частину бюджету ще близько 400 млн. гривень. Інакше кажучи, таку важливу статтю витратів, що впливає на структуру перебудову, — фактично зменшено втричі.

Аналіз коштів, викладених у ст. 26 проекту закону України «Про бюджет», за якого шановний депутат Говорун Володимир Пилипович двічі ставив запитання міністрові фінансів і не отримав відповідей, свідчить, що в разі її прийняття:

— буде порушено Закон України «Про єдиний митний тариф» у частині зарахування до бюджету надходжень коштів від сплати мит, штрафів та інших платежів, передбачених цим законом;

— буде узаконено обсяг витрат на утримання митної служби, що не є прерогативою Верховної Ради України;

— для митної служби буде закладено потенційно пільгові умови фінансування без урахування наповнення доходної частини бюджету;

— у розпорядженні комерційного банку «Аваль» перебуватимуть бюджетні ресурси у середньому в сумі понад 40 млн. гривень щодня;

— 100 млн. гривень, передбачені на четвертий квартал 1997 року, надійдуть тільки наступного року.

А ми кажемо про програму «чисті руки», про створення Національного бюро розслідувань. Для чого? Багато покрито «дахом» бюджету.

Наведені певні факти попереднього аналізу бюджету, здійсненого Рахунковою палатою, свідчать про низьку якість поданих на розгляд матеріалів. Від себе додаю: більш сирую і неясною проекту закону я не бачив жодного останні сім років, він якийсь втомлений. Парламент має всі підстави відправити його на доопрацювання, але подумайте, кому це буде вигідно? Відповідь: передусім тим, хто розподіляє й використовує бюджетні кошти.

До цього слід додати:

— негативні наслідки відсутності затвердженого державного бюджету для економіки України, зокрема, виконання урядом зобов'язань у частині погашення заборгованості із зарплати та соціальних виплат населенню;

— відсутність норм, потрібних для запровадження пропорційного принципу фінансування витрат у зв'язку з недовходженням доходів бюджету;

— потреба у залученні зовнішніх джерел фінансування. І з метою забезпечення чіткої організації виконання і контролю за виконанням бюджету вважаю, що бюджет слід розглядати, доопрацьовувати і приймати у найкращих строкі!

Треба подолати систему колективної безвідповідальності! Дякую за увагу.

Хроніка. Факти. Події

• Делі

Незабаром
президентські вибори

В Індії завершився процес висування кандидатів на очікувані 14 липня вибори президента Індії. Свої заявки на участь подали 64 претенденти. Серед них віце-президент Республіки Кочеріл Раман Нараян, якого експерти вважають найімовірнішим переможцем на майбутньому годині.

• Оттава

Королева приїхала
на свято

Уроцистий прийом боу влаштовано королеві Великобританії Єлизаветі II, яка прибула до Канади з державним візитом, першим за останніх 7 років. Єлизавета II та її чоловік, герцог Единбургський Філіп, який супроводжує королеву, взяли участь у церемонії, присвяченій святкуванню 500-річчя експедиції Джона Кабота, італійського мореплавця. Його вітрильник «Метью» 24 червня 1497 року кинув якорь біля узбережжя Ньюфаундленда. Цю дату нині називають днем відкриття Канади. І липня Єлизавета II разом з усіма націями відзначатиме в Оттаві День Канади — національне свято на честь її заснування. Канадській державі виповнюється 130 років.

• Гаага

Встати, трибунал іде!

Після майже 15 місяців, проведених у сілцімово ізоляції, в Гаазі постав перед Міжнародним трибуналом 37-річний Тихомир Блашків. Висунуте більш як два роки тому звинувачення проти Т. Блашківа містить 20 пунктів. Його звинувачують перш за все в тому, що як командувач групи військ терористичних хорватів «Вече обрани» в Центральній Боснії 1993 року вчинив дії, в результаті яких зі своїх будинків у Лашванській долині було насильно виселено мусульманське цивільне населення.

• Пекин

Увечері — військові,
вночі — політики

Мундири китайських військових жителі Гонконгу побачать раніше, ніж заб'ють у неби салюти, сповіщаючи про перехід цієї британської території під юрисдикцію КНР. Лондон і Пекин оприлюднили спільну заяву, в якій оголошується, що 509 військовослужбовців армії КНР вступлять до Гонконгу рівно о 21.00 30 червня — за три години до тієї хвилини, коли території сувереністат частиною Китаю.

• Брюссель

На мінах підриваються діти

Плакати з фотографіями скалічених дітей створюють трагічний декор відкритий учора в бельгійській столиці Міжнародній конференції з повної заборони протипілотних мін. У світі кожних 22 хвилини хтось стає жертвою протипілотних мін. Найчастіше це діти. Мета Брюссельської конференції — підготувати міжнародний договір із заборони протипілотних мін, який повинні підписати у грудні в Оттаві.

• Дамаск

Зібралися по-сусідськи

Міністри закордонних справ САР, Єгипту та шесті арабських держав Перської затоки провели зустріч у сирійському місті Латакія. На порядку денному — перспектива створення цими країнами загального ринку, а також стан справ на арабо-ізраїльських переговорах з близькосхідного врегулювання. Також обговорювали ситуацію щодо введення турецьких військ до Північного Іраку та проблеми розвитку турецько-ізраїльських військових зв'язків.

За повідомленнями кореспондентів «Г» та зарубіжних агентств.

РАТИФІКАЦІЯ ВІДБУДЕТЬСЯ. АЛЕ КОЛИ?

ЯК ВИДОМО, на початку цього місяця підписано україно-румунський договір про дружбу та добросусідство. Тепер він має бути ратифікований парламентами держав. Як розгортається подія у Бухаресті, кореспондент «Г» посприх розповісти Надзвичайного і Повноваженого Посла України в Румунії Олександра ЧАЛЮГО:

— Процес ратифікації договору румунським парламентом розпочався. Відповідний комітет палати депутатів вже рекомендував до розгляду свій важливий документ. Тепер справа за верхньою палатою, сенатом. Нещодавно я мав зустріч із колишнім міністром закордонних справ Румунії Теодором Мелешкану, який нині очолює «закордонний» комітет у сенаті. Він переконаний, що договір ратифікують, питання лише — коли?

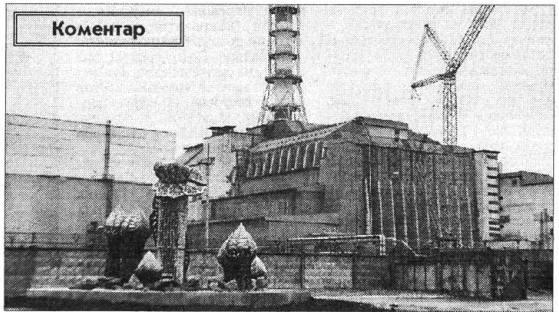
У Денвері нас знову
нагодували обіцянками

(Початок на 1-й стор.).

Нагадаю, що політичне рішення про надання Україні 3,1 млрд. доларів було ухвалено ще у грудні 1995 року на московському саміті G-7. Згідно з тим рішенням, Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР) мав надати кредити для створення компенсаційних потужностей, точніше — для завершення будівництва двох енергоблоків на Хмельницькій та Рівненській АЕС. ЄБРР, однак, не поспішав. Мало того: замість грошей «незалежні експерти» банку дійшли висновку щодо «економічної неефективності» добудови тих енергоблоків та про «надлишок генеруючих потужностей в українській енергетиці». З того дослідження випливає, що добудовувати хмельницький та рівненський енергоблоки немає потреби і Україна може обійтися тим, що має, навіть повністю зупинивши ЧАЕС. Після цього були численні візити українських делегацій до штаб-квартири ЄБРР у Лондоні, переговори, але повної ясності у відносинах України та ЄБРР з цього питання немає й досі.

Також була загальна схема відносин України — Захід із чорнобильських питань до денверського саміту. Окрім виступів з ЄБРР, Київ протягом останнього півріччя активно намагався добитися внесення «чорнобильського» питання до порядку денного зустрічі або навіть і виступу там Леоніда Кучми чи Юрія Костенка, міністра охорони навіколишнього середовища і ядерної безпеки (в Україні досить логічно вважали, що перед прийняттям відповідального рішення глави держав «сімки» побажають отримати, як кажуть, інформацію з перших рук). Саме переговори з цими питань були, наприклад, одним з головних завдань візиту міністра закордонних справ Геннадія Усенюка до Японії. Саме сприяння Вашингтона щодо включення чорнобильського пункту в порядок денний денверського саміту домогався українська делегація під час транзитного візиту Президента України Леоніда Кучми до Сполучених Штатів. Останнім шансом був візит Прем'єр-міністра Павла Лазаренка до Канади

Коментар

і його зустріч з канадським колегою Жаном Кретьеном: той начебто пообіцяв, що покlopочється, але і стратегічні, і просто партнери виявилися у цьому питанні чомусь зовсім пасивними. Як наслідок, у Денвер (де, до речі, одним із головних обговорюваних питань був захист навіколишнього середовища) нікого з України не запросили.

Втім, обговорення чорнобильського питання відбулося. Цікаво, що напередодні німецький канцлер Гельмут Коль заявив: «Мене вже починають дратувати постійні звідки про чорнобильське питання. На мою думку, ми вже мали досить багато відповідних дискусій, тепер час щось вирішувати». Пізніше «сімка» ухвалила відповідну заяву. Хоча важко назвати це «роз'ясненням». У документі нас вкотре погладдили по голівці: «Ми вітаємо Україну, яка проводить економічні реформи і створює сприятливий клімат для інвестицій...». І, звичайно, дали чергові настанови: «Вирішальними кроками нині є забезпечення урядом діяльності інвесторів. Це — ключ до розвитку приватного бізнесу, без чого реформи назавжди поразки». А щодо власне фінансування чорнобильського проекту... «Ми згодні з тим, що проблема укріплення зруйнованого чорнобильського реактора є надзвичайно важливою в контексті охорони

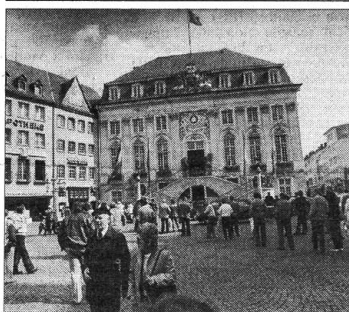
навіколишнього середовища... і йдеться в заяві... І це завдання не під силу одній Україні... Ми погодилися, що G-7 надасть 300 мільйонів доларів... Ми закликаємо усі відповідні уряди й інших донорів приєднатися до нас на спеціальній конференції щодо повного втлення проекту в життя».

Що ж виходить? Коли порівняти те, що маємо, і те, на що сподівалися, звичайнісінький пшик. Тому що були сподівання, що спеціальна конференція з чорнобильських питань відбувається саме під час денверського саміту, а не у туманному майбутньому. Тому що після транзитного американського візиту Леоніда Кучми Юрій Костенко (маючи на те, очевидно, вагомі підстави) заявив: під час саміту G-7 оголосить, можливо, про надання 700—800 мільйонів доларів на проект «Укріття» (саме така вартість цього «заловнення»), а дають лише 300 і то — у вигляді обіцянок, що їх, як відомо, чекають інколи дуже довго.

Отже, вкотре доводиться констатувати: Захід своїм зобов'язання щодо фінансування закриття ЧАЕС не виконує. Очевидно, Київ має серйозно проаналізувати свою обіцянку повністю закрити ЧАЕС до 2000 року. Втім, як доводити світовий досвід, обіцяти можна що завгодно...

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Міста світу

На знімку: місто Бонн. Миська ратуша.

Фото Вадима Лісного (ДІНАУ—Укрінформ).

Квиток на потяг не потрібен.
Приходьте краще на виставку

ЩО ЯВЛЯЄ собою Угорщина-97 і в якому напрямі шукає партнерів на українському ринку, можна побачити на власні очі і дізнатися, як кажуть, з перших вуст. Як? А дуже просто. Відкласти купівлю квитків на будапештський потяг!

Учора відбулося урочисте відкриття першої національної виставки «Дні Угорщини в Києві», яка проходить під девізом «Давні партнери — нові можливості». Багато що змінилося за минулі декілька років і в Угорщині, і в Україні, але залишилося незмінне бажання бути не лише добрими сусідами, але й розвинути взаємне співробітництво.

Напередодні відкриття виставки в Бюро торговельного раліка Посольства Угорської Республіки в Україні відбулася прес-конференція, на якій держсекретар Міністерства промисловості, торгівлі і туризму пан Дьордь Гілан розповів про перспективи виставкової діяльності в Україні, про продуктивне співробітництво між нашими країнами останніми роками, про ті, на його думку, цілком золоті бар'єри, які утруднюють роботу. «Товариські добросусідські відносини між нашими країнами є запорукою успішного ділового бізнесу, побудови та розширення більш тісного економічного партнерства», підкреслив Дьордь Гілан. — Підтримуючи організацію цього форуму, наше міністерство бачить реальні перспективи для взаємовигідної торгівлі з Україною не лише на найближчі роки, а й на майбутнє». При цьому експозиція угорських товарів та бізнес-зустріч, організовані угорськими підприємствами в Києві, дадуть можливість не лише увійти в смак можливості, що відкриваються для спільного підприємництва, але й дозволить укласти реальні контракти, налагодити перервані зв'язки.

Виставка, відзначив також держсекретар угорського торговельно-промислового відомства, а головне, робота, яка за нею слідуватиме, будуть практичним втіленням у життя договірної правової бази, яка закладається між урядами України та Угорщини не один рік. Саме тепер випаде можливість випробувати на ділі всі ті домовленості, які до часу були лише на папері.

На знімку: держсекретар Міністерства промисловості, торгівлі і туризму Угорщини Дьордь Гілан.

Яна СТАДІЛЬНА.

Експрес-інтерв'ю

Річ у тім, що напевно ця процедура можливо зробити це, скажімо, до кінця червня. Але з 1 по 10 липня має відбутися позачергова сесія румунського парламенту, де обговорюватимуться деякі найважливіші питання. У попередньому плані стоїть і нас.

Є ще один нюанс. Дедалі більшої популярності тут набуває думка: якщо Румунія не втрапить у число перших нових членів НАТО, то навіщо поспішати з ратифікацією україно-румунського договору? Адже не секрет — дунають пропозиції відносно з ратифікацією договору прийняти й спеціальну заяву. Втім, не варто нині робити якісь негативні висновки. Процес ратифікації триває, і це головне.

МИТНИЦЯ: Ласкаво просимо, або Стороннім вхід заборонено!

(Початок на 1-й стор.).

Митниця як державна структура стоїть на варті державних інтересів. Особливості цього формування в тому, що, на відміну від інших правоохоронних і оборонних структур, воно більше дає державі, ніж бере від неї.

За словами голови Державного митного комітету України Леоніда Деркача, довірена йому структура активно перебудовується і реформується з урахуванням вимог часу. Поступово спрощується і демократизується власне система митного огляду і контролю (саме того процесу, який викликав найбільше нарікань і невдоволення з боку громадян). Змінені принципи декларування, створюють так звані «зелені коридори». А з усіма «перегинами на місцях»: хабарництвом, протекціонізмом, корупцією, — як запевняє головний митник України пан Деркач, ведуть неперемінну боротьбу. Здійснюють активну чистку лав. В українській митній службі нещодавно відбулася акредитація всіх працівників. Цей іспит на професіоналізм і «чисті руки» витримали далеко не всі...

Зі своїми кадровими «хворобами» митниця впроваджує самотужки. Проте цього ще недостатньо, щоб бути зразковою показовою службою. Багато залежить від зовнішніх об'єктивних причин. На думку голови спеціальної парламентської комісії з підготовки нового Митного кодексу Юрія Кризького, на озброєнні у варті економічних інтересів держави має бути чітка, ділова правова база. Лише тоді, коли права і обов'язки митниці буде закріплено законодавчо, вона зможе безпомилково і ефективно працювати. Адже багато непорозуміння у відносинах з митними органами зумовлено саме нечіткістю формулювань і трактувань букви закону.

І все ж таки, хоч би як сварили чи хвалили варті економічних інтересів України, вони свою справу знають. Минулого року тільки за фактом контрабанди було порушено кримінальні справи, які повернули державі 16 млн. гривень. Нинішнього року

контрабандисти на митному кордоні України поводитися активно, проте не мали успіху. Вже порушено адміністративних справ на 28,2 млн., а кримінальних — на 2,4 млн. грн.

За даними статистики митниці, більшість порушників митних правил — громадяни України. На другому місці — сусіди з країни СНД. Така ситуація, на думку фахівців, пояснюється не лише економічними труднощами, з якими стикаються мешканці України і близького зарубіжжя, а й правовим нігілізмом колишніх громадян СРСР, котрі звикли покладатися на «раптом».

Асортимент товарів, що їх нелегально провозять через митні ворота країни, доисте широкий і різноманітний. Потужною рікою вливається в Україну підкаційний алкоголь. «Імпортує» контрабандним шляхом, ігнорують акцизний збір, тютюнові вироби. До країн близького зарубіжжя і до турецьких берегів пливають дорожні, чорні й кольорові метали.

Не перевелися ще в Україні й цюновувачі прекрасного, які, щоправда, за всяку ціну прагнуть донести предмети давнини, картини, гравюри, скульптури тощо до зарубіжних «тіньових» шанувальників мистецтва. Торік на таких «передвижках» було порушено кримінальних справ більш як на 85 тисяч гривень.

Велику загрозу для життя і здоров'я громадян України становлять наркотики та інші психотропні речовини, що нелегально мігрують через митні кордони. Проте спробам наркобізнесу перетворити Україну на транзитну територію всліяло заважають митники.

Ефективно протистояти контрабандному наступу на всьому фронті митних кордонів зможе лише добре оснащена структура. Зі своїми внутрішніми недоліками митниця спроможна впоратися сама за умови, що «зовнішня» політика щодо державної митної служби формується з урахуванням її значення для національної безпеки і економічних реформ.

Ольга ВАУЛІНА.

Кримінал

Тепер усі «суворовці» за ґратами

Цими днями в Дніпропетровську затримано четвертого, тобто останнього, з групи злощастів, які розстріляли в першотравневий ніч відвідувачів одеського бару «Суворовський». С. Тимошина вміло, без стрілянини затримано на одній з вулиць Дніпропетровська й доставлено до Одеси. Триває слідство. Є версія про причетність заарештованих до деяких інших тяжких злочинів, скоєних у різних містах України.

За виявлену мужність та високий професіоналізм під час розшуку й затримання особово небезпечних злощастів Указом Президента України нагородили та «за мужність» нагородили працівники одеської міліції Григорій Єлур, Микола Ясинський та Юрій Стадник.

Георгій ВОРОТНІК.

Одеса.

Не проспіть дитину

У поїзда Ковалів — Сімферополь серед інших пасажирів їхала мама з дев'ятирічною донькою. Вночі, природно, спали. Та ось, коли поїзд проїхав через територію Рівненщини, мама прокинулася і побачила, що донька зникає...

З'ясувалося, дитину вкрали. Рівненська транспортна міліція знайшла злощастя — 41-річного мешканця Волині Павла Васюка. Саме він, як сам признався, вкрав з вагона сонну дівчинку. Зійшовши з поїзда, завіз дитину в ліс, роздягнув її і голу вивів поміж дерев півночі. На щастя, не заподіяв дівчинці ніякої шкоди. Бо, зізнався збентежений слідчим, він розважається з дівчатками лише з їхньої згоди.

Васюк мав при собі своєрідну карту, на якій позначені його «воєжі» по Рівненській, Волинській, Житомирській, Хмельницькій та Тернопільській областях. Були у нього і список із більш як 50 імен та прізвищ дівчаток віком від дев'яти до дванадцяти років. Яка їхня доля, чи живі усі — це ще належить з'ясувати слідству.

«Нічний пасажир» уже був тричі засуджений за розбещення неповнолітніх.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівненська область.

Нічна атака і денна заява

Уночі відомий луганський бізнесмен Юрій Доброславський разом з охоронцями і товаришами на «Тойоті» та ВАЗі повертався додому. Несподівано пролунав вибух. Стріляли з гранатомета і влучили в сусідній будинок. Потім здійнялася страшна стрілянина. Строчили з трьох автоматів. Трьох чоловік, у тому числі і Юрія Доброславського, було вбито. Четверо перебувають у лікарні в тяжкому стані. На місці події знайдено близько 130 гільз і два автомати. Нападники зникли.

Доброславський був добре відомий в Луганську тим, що в останні роки організував у місті концерти практично всіх зірок московської естради — Пугачової, Кіркорово, Понаровської, Доліної, Меладзе та багатьох інших. Він очолював молодіжну асоціацію «ХХІ сторіччя».

По Луганську поповзли різні чутки — як про самого Юрія, так і про обставини його загибелі. Начальник відділу боротьби з організованою злочинністю та корупцією обласної міліції Володимир Євдокимов провів прес-конференцію, щоб прояснити ситуацію. Він наголошував на журналістів тим, що назвав Доброславського «керівником злочинного угруповання бандитського типу», яке налічувало 50 активних учасників. Подібних заяв до смерті Юрія міліція не робила.

Анатолій КОБЕЛЬНИК.

Луганськ.

Втрачене мистецтво

І. На західному «фронті» без змін: у моді контрабанда

Проблема

ТРИ місяці тому з Полтавського художнього музею викрадено дві картини XVI та XIX ст., оцінювані майже в мільйон доларів. Нещодавно пограбовано Чернігівський художній музей: вісім картин та три скульптури відомих західноєвропейських майстрів XVII ст. без сліду зникли. Фахівці припускають, що крадіжки шедеврів вже вивезено за межі держави.

Крадіжки культурних та історичних цінностей нині не дивина. За офіційними даними, у 1995 році було скоєно 215 крадіжок — зникли 1616 предметів старовини. Торішні втрати лише підраховують, бо не всі власники цінностей поспішають заявити правоохоронцям про злочин. До того ж приватні колекціонери подекуди не бажують навіть ділитися інформацією про зміст та стан своєї колекції. З одного боку, це продиктовано міркуваннями безпеки. Однак з другого — набагато легше

продати антикваріат, якщо його ніде не заарештовано.

За останні роки кількість цінностей, що перетнули державний кордон (переважно у західному напрямку), значно збільшилася. Легально вивозять шедеври лише для участі у тимчасових виставках. Забрати з собою на «ПМЖ» цінну, хай навіть сімейну, реліквію не дозволяє закон. Якщо ж уподобано річ мистецького характеру куплено, скажімо, на Андріївському узвозі, — то на кордоні хазяїн має представити відповідні довідки з художнього салону чи антикварного магазину. Щоправда, в першому читанні вже прийнято законопроект «Про вивезення і ввезення культурних цінностей». Він, зокрема, дозволятиме власникам сімейних реліквій, хоч би якої цінності вони були, вивозити їх за кордон і робити там з ними що заманеться. Однак держава має зробити все, аби викупити ціну річ у господаря, якщо, звісно, вона того варта.

Водночас зрозуміло, що легальні перевезення становлять лише незначну частку «мистецького наступу» на Захід. Головні ж сили «завоювання» віддають перевагу барам кримінального відтинку, тому й обрали для себе особливий стиль — контрабанду.

Як відомо, попит породжує пропозицію. Відтак, значний обсяг контрабандних «пропозицій» культурно-історичного характеру дає підставу говорити про великий попит на них за кордоном. Якесь «пропозицій» чекають багаті іноземці? Переважно це — старовинні ікони, монети, першодруки, предмети релігійного культу, картини. Їх і намагаються провезти через кордон наші спів-

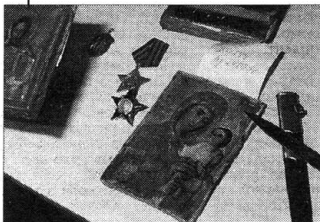
вітчизники. Прес-центр Держмитслужби повідомля, що торік інспектори українських митниць припинили 200 таких спроб. А за останні півроку митники вдалося перехопити 68 ікон, 143 старовинні монети, 688 знаків з історико-релігійного символікою, 134 ордени та медалі СРСР тощо. У Бориспільському аеропорту, наприклад, митники затримали наплого громадянина, який намагався передати у літак, що мав здійснювати рейс до США, велику партію антикваріату. Вартість контрабанди експерти оцінили у 10 тисяч доларів. Інші двоє наших співвітчизників спробували заробити на предметах старовини, коли їхали до Польщі як туристи. Тепер вони мають «турпутирку» в інше місце, а 785 релігійних та історичних цінностей передано до музеїв України. Ще одна, щоправда, не зовсім стандартна, ситуація (бо іноземці, як правило, не люблять ризикувати — цей привілей вони віддають нам, до того ж за гріш) виникла нещодавно на словацькому кордоні в пункті пропуску «Ужгород-авто». Під час огляду вантажного авто «Мерседес», що належить німецькій фірмі, прикордонники знайшли 30 старовинних книг XVII-XVIII ст. у ... мішках з гречкою.

Однак, за статистикою, лише близько 30 відсотків крадених шедеврів повертаються додому. Люди, причетні до мистецького бізнесу, кажуть, що крадіжки музейних експонатів замовляють далеко не дилетанти. А це значить, вони навряд чи засвідяться десь на аукціоні, а, ймовірно, за все, надовго осядуть у «хлібос» приватних колекцій, доступ до яких мають лічені особи. Втім, процальний марш грати ще зарано.

(Далі буде).

Алла РОМАНЧУК.

На знімку: виклучена контрабанда. Фото з архіву Держмитком.

КОРОЗІЯ

некомпетентності, зловживань та байдужості, що з'їдає суднобудівну галузь

6. Шістдесят розмов біля прохідної «61-го» заводу

Так сталося, що, незважаючи на наполегливі зусилля, зустрітися з генеральним директором державного підприємства «Суднобудівний завод ім. 61-го комунара» Олександром Фіровим нам так і не вдалося. Спочатку в нього не було часу в Києві, згодом — у Миколаєві. Навідріз відмовився зустрітися з пресою і головний інженер заводу Борис Корчагін, який за відсутності директора виконував його обов'язки і якому нібито було одорвано відповіді на деякі запитання. Принаймні, про це нас повідомили у приймальні директора. Але знаєте, що що-небудь не те скажеш...

Тому в нас не залишалось іншого виходу, як проаналізувати ситуацію на «61-му» на основі розмов із іншими його представниками, в тому числі й колишніми, які зустрілися біля заводської прохідної. Зустрічей було шістдесят. Звичайно, хтось може назвати цю інформацію чуточками, хтось — ще якось. Але що робити, коли 61-е інтер'ю — з офіційною особою — так і не відбулося. А обійти увагою цей завод ну ніяк не можна, хоча б тому, що із суднобудівних підприємств він в Україні найстаріший — заснований у 1788 році.

ДЛЯ ДОВІДКИ

За цей час на верфі будувалися судна і кораблі найрізноманітніших класів — від парусників до ракетнозвідів. Останнім часом завод спеціалізується на будівництві рефрижераторів місткістю до 500 тисяч куб. футів та плавзасобів спеціального призначення. Крім суднобудування, яке в 1996 році становило 71,3 відсотка від загальних обсягів виробництва, завод проводить переобладнання та ремонт суден (19,1%), виробляє іншу продукцію.

Підприємство досить добре оснащене метало- та деревообробним обладнанням, в тому числі верстатами із числовим програмним управлінням, ковальсько-пресовим та електроварильним обладнанням.

Загальна чисельність працівників заводу становить близько 7 тисяч чоловік. Так-от, кажуть, що «61-му» останнім часом якось особливо не щастило на перших осіб. Скажімо, влітку 1995 року працівники обласного управління з боротьби з організованою злочинністю разом опломбували кабінет директора Віктора Лавренюка та його заступників і провели обшук. Результати цієї акції до цього часу втаємничені, але, за неофіційними під-

твердженнями з декількох джерел, даними, в кабінеті директора знайшли не менше 10 тисяч доларів США, до того ж у томах повного зібрання творів В. Леніна, котрих, як відомо, п'ятдесят два. Тому й кажуть, що сума, певне, була більшою, але хіба це так важливо, скільки вдалося знайти.

Директора, зрозуміло, замінили, призначивши на цю посаду колишнього міністра Мінмашпрому України Дмитра Черненка. Та, як виявилось, ненадовго — Дмитро Олексійович в останні роки існування КПРС керував парторганізацією комунарівців і, можливо, саме тому, як то кажуть, не спрацював з капіталістом — власником суднобудівної компанії «Ласкаріс Шіппінг».

Казали також, що пан Ласкаріс нібито погоджувався збільшити контрактну вартість рефрижераторів, що їх для нього будують корабелі «61-го», тільки б прибрали з директорської посади Черненка. Видно, дуже великої шкоди капіталізму завдав колишній парторг. Минулої осені, коли на миколаївських суднобудівних заводах відбулася глобальна заміна директорів, не утримався і Черненко. Невідомо, чи став від цього шеллшівши пан Ласкаріс, та комунарівці відтоді взагалі не отримували зарплату.

Втім, знову ж таки із розмов за прохідною, не всі заводи чинять страждання від безгрозів'я, бо дуже вже настійливо люди говорять про наявність валютних рахунків, котрі відділені від основного, заводського. А не так давно ці чутки отримали несподівану опору в зв'язку з поспішною ліквідацією Центрального відділення банку, де обслуговувався «61-й». Ліквідовано його було до того швидко й тихо, що більшість клієнтів навіть не знали, що їх рахунки перевели до Корабельного відділення.

Невесело сьогодні на одному з найстаріших суднобудівних заводів України — звісилий горбаті носі нерухомі підйомні крани, мертво на приколій стоїть плавучий готель, так і не куплений латгачами, давно не спускали на волю рефрижератори, уже п'ятий рік на ремонті ракетнозвідів «Москва», третій рік не друкується заводська газета «Комунарівців». Тому й не дивно, що генеральний директор не знайшов часу та й, очевидно, бажання для зустрічі із журналістами. А шкода. Не виключено, що у 61-му інтер'ю містилася б інформація про перспективи «61-го», яка вселяла б впевненість у заводчан, допомагала б урядові розібратися, чому одна із найприбутковіших галузей промисловості стала гіперзбиткова. Нагадаємо, що лише торік збитки «61-го» заводу становили 8,4 мільйона гривень, а виконання всіх контрактів

привело до збитків у 55 мільйонів доларів.

І основною причиною збитковості заводу (незважаючи на зростання обсягів виробництва) є будівництво рефрижераторів для грецької фірми «Ласкаріс Шіппінг», контракти з якою укладалися майже так само, як Чорноморським суднобудівним із фірмою «Авін Інтернешнл».

Утім, є надія, що замовник «61-го» збільшить-таки ціну контрактів.

А тим часом «61-й» намагається вийти з цього глухого кута — проводить інвентаризацію матеріалів на складах, щоб закріпити їх за програмою будівництва рефрижераторів, шукає альтернативні пропозиції щодо закупівлі обладнання і тільки за три місяці нинішнього року зекономив на цьому 171 тисячу доларів США, міняє неліквідні на ліс, прокат, економить на транспорті та бензині (якщо в 1996 році щомісяця його використовувалося 46 тонн, то нинішнього — лише по 25 тонн на місяць) тощо.

Проте це — лише косметичні заходи, що справи не дуже зарятять. І зашморг продовжує затягуватися. Бо, з одного боку, якщо заводчасно виконає контрактні зобов'язання, то знає неминучих збитків, оскільки собівартість суден набагато більша від контрактної ціни, а з другого — якщо не виконає, то ця собівартість зростає внаслідок продовження циклу будівництва. Зокрема, торік «61-й» завод за контрактом мав поставити грецькій фірмі три рефрижератори, а поставив лише один. Тож так чи інакше, а накладні витрати збільшуються. Залишається сподіватися, що деякому поліпшенню справ на заводі сприятиме постанова Кабінету міністрів України від 20 травня 1997 року (якщо й не спіткає його аналогічної постанови 1996 року), а в майбутньому комунарівцям доведеться самостійно розв'язувати всі проблеми, бо державне підприємство «Суднобудівний завод ім. 61 комунара» введено до переліку підприємств, підготовок до приватизації яких здійснюватиметься в 1997-98 роках.

7. «Океан» проблем

Коли ми приїхали, завод «Океан» було зачищено. Не те щоб зовсім, але центральна прохідна не працювала, оскільки робочий тиждень обмежено трьома днями.

А це був червез. Утім, у приймальні президента акціонерного товариства Миколи Романчука нас зустріла чимала черга. В основному люди прийшли просити гроші, яких на заводі вже давно немає. Тож недаремно у розмові Микола Павлович згадав 1994 рік, коли завод мав річний прибуток 14 мільйонів доларів і тодішньому директорів за-

лишалися лише думати, на що їх витратити, а сьогодні завод зборгував 26 мільйонів.

Крутість — як хочеш, але все — від виробництва до соціальної сфери, частка якої на балансі підприємства чимала, — вимагає живої копійки.

ДЛЯ ДОВІДКИ

Верфь «Океан», одне з наймолодших суднобудівних підприємств Миколаєва, засноване у 1951 році. За цей час збудовано майже 400 різноманітних суден водоюмісткістю понад 3,6 мільйона тонн — буксирів, барж, лісовозів, риболовецьких і рибальських суден, рудовозів, нафтопродуктових тощо.

З 1989 року «Океан» перший серед миколаївських суднобудівних заводів почав працювати на експорт — на цей час збудовано 11 балкерів, 2 рибопереробні судна, 2 судна типу Ро-Ро. Гарні перспективи має балкер типу «Панамакс», що за технічними параметрами відповідає міжнародним стандартам та конкурентоспроможний на світовому ринку.

На даний час завод має дві технологічні лінії — для будівництва середньої- та великотоннажних суден, до того ж середня зовнішність основного обладнання сьогодні становить

збивають її на 20 відсотків. Це тоді, коли якість виготовлених суден краща за корейські, японські чи китайські, разом узяті.

Наприклад, вартість судна «Панамакс» становить в 24,5 млн. доларів США, тоді як корейський аналог «Янгке» на 27 мільйонів.

Але на миколаївському «Панамаксі» краща та товща сталь корпусу, західноєвропейське обладнання, ліпша конструкція. Крім зниження ціни, замовники наполягають, щоб підприємство не менше 50 відсотків комплектуючих купувало в інших країнах (здебільшого, там, де каже замовник), хоча «Океан», маючи кошти, міг би, як мінімум, 80 відсотків обладнання купувати в Україні. Проте диктує умови той, хто дає гроші.

Все було б інакше, вважає Микола Павлович, якби «Океан», позбувшись проблем, що стримують розвиток, за власні гроші збудував тогочасні «Панамакси» і виставив його на аукціон — відразу змінилася б і ціна, й ставлення іноземних замовників. Але де ті гроші виступають, якщо працівники чотири місяці не отримували зарплати.

І хоча міністр машинобудування, ВПК і конверсії Василь

15 — 20 відсотків, а це означає, що завод без реконструкції може стабільно працювати протягом найближчих 50 років. Наприклад, підприємство лише за одну зміну здатне переробити 70 тисяч тонн металопорошку, а це — обсяги всієї щорічної програми будівництва суден ЧСЗ, «61-м» та «Океаном», разом узятими.

В 1995 році завод перетворено на відкрите акціонерне товариство, що сьогодні стоїть на шляху приватизації. Зокрема, в березні нинішнього року завершено п'ятирічний продаж 15 відсотків акцій приватним підприємствам. План розміщення акцій передбачає продаж двох їх пакетів по 26 відсотків на неамериканських конкурсах, 28 відсотків акцій залишається за державою.

Відповідаючи на численні «чому?», Микола Романчук зазначає, що у минулому підприємство працювало добре тому, що було достатньо оборотних коштів. І за цей короткий, відносно благополучний проміжок часу (з 1989 по 1995 рік) вдалося налагодити тісні контакти з фірмами Франції, США, Болгарії, Японії, ОАЕ. Здавалось, навчилися правильно визначати чартистські замовлення, але...

В основному ті самі причини, що й із ЧСЗ та «61-му», привели до того, що будівництво суден стало збиткове. А іноземні замовники, скориставшись з важкої ситуації на суднобудівних заводах, диктують свою ціну. Та хоч би яка вона була у світі, розпочинаючи переговори з тим самим заводом «Океан», вони відразу

Гурєв заявляє, що підприємства працюють з іноземними партнерами, тому держава їм нічого не винна, та це далеко не так. Скажімо, тільки заводу «Океан» вона має повернути 3 мільйони гривень податку на додаткову вартість, 8 мільйонів торішніх збитків та 4 мільйони — за п'ять місяців нинішнього року, що їх підприємство знало внаслідок утримання соціальної сфери. Якщо держава повернула ці кошти, то підприємство не мало б заборгованості і зарплати та могло б розвиватися. Але, як відомо, сума, що Ті Кабмін планує використати для переведення соціальної сфери всіх миколаївських суднобудівних підприємств на баланс міста, становить лише 5 мільйонів гривень. Та й то лише обіцянки. А поділити цю суму на три підприємства, серед яких такий велет, як ЧСЗ.

Тож на «Океані» ситуація краща тільки тому, що верфь буде судна для Чорноморського морського пароплавства, а відтак, на відміну від ЧСЗ чи «61-го», тут мають змогу домовитися і про ціни, і про терміни здачі замовлень — арбітрами часто виступають Мінтранс та Мінмашпром. Наявність іноземні замовники не рахуються зі зростанням собівартості та вимагаютьчасного виконання домовленостей. Так само їм не цікавить наявність чи відсутність соціальної сфери.

Сергій ЛАВРЕНЮК,
Василь ТУТТЮК,
Володимир ШВЕДОВ.

Київ—Миколаїв—Київ.

(Далі буде).

(Продовження. Початок у «ГУ» № 111 від 24 червня 1997 р.)

Міжнародний Фонд "УКРАЇНА - КУЛЬТУРА - ЄВРОПА" за підтримкою Фонду сприяння розвитку мистецтв України та Асоціації "ІНТЕРАГРО" представляє театральну виставу

генеральні спонсори

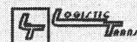
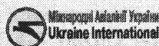

AEROSTAR

S. CATKO

Utel

спонсори

РЭН-ТРАНС

Агентство
НЕДВИЖИМОСТІ
«ЯНУС»

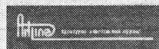
Budapest

інформаційні спонсори

СОВЕРШЕНА
ВОСКРЕСІННІСЬКА
ТАБЕЛА

ТРК "ЮТАР"

УТ-1

Бюс Україна

CARMEN

Кармен - Вікторія Спесівцева

Хосе - Анатолій Хостікоєв

ПРЕМ'ЄРА

Початок о 19.00

27

червня п'ятниця

У приміщенні Київського Національного
Академічного театру російської драми ім. Л. Українки
Телефон для довідок: (044) 229 - 16 - 11

Початок о 19.00

28

червня субота

Початок о 19.00

29

червня неділя

режисер - Андрій Жолдак, продюсер - Мирослав Гринишин

ARISTON

генеральний спонсор

КОРОНА

СПРАВЖНІЙ ЧОРНИЙ ШОКОЛАД

офіційний спонсор

генеральний спонсор

У номер

На вас, Президенте, сподіваємось

Сімферополь

У повітрі — моряки

Успішних навчань «СІ-Бриз-97» братиме участь Перше морське авіаційне угруповання Військово-Морських сил України. Лютючки задію майже в усіх епізодах навчань. Вони забезпечуватимуть висадку десанту на берег, доставку гуманітарних вантажів, протиповітряну оборону.

Усі вильоти здійснюватимуть з дельтапланів «Сакі». Екіпажі, авіаційна техніка, технічний склад діловито готуються до спільних навчань.

Київ

Бути біржі з концепцією

Відбулося чергове засідання Державної комісії з організації біржового сільськогосподарського ринку. Під час засідання розглянуто питання його реформування, демонополізації системи зберігання зернових. Комісією затверджено «Концепцію розвитку біржового ринку сільськогосподарської продукції», що була представлена Українському аграрному біржею.

Значалося, що основною метою згаданої концепції є захист вітчизняного сільськогосподарського сектору економіки і, відповідно, визначення основ організації і функціонування прозорого та прогнозованого ринку сільськогосподарської продукції, забезпечення легалізації товарних потоків, встановлення паритетів цін та зменшення бартеризації у аграрному секторі.

Як зазначив голова біржового комітету УАБ Богдан Губський, прийняття та впровадження в реальну практику вказаної концепції дозволить уже в цьому році розв'язати кризу неплатежів у аграрному секторі, а значить, створити умови для нарощування зворотних коштів сільськогосподарників.

МІ, ГРУПА

Резонанс

«Молодіжний» Скадовського району Херсонської області, що зібрався на загальні збори пенсіонерів (усього 260 осіб), обговорив статтю «Земля» («Голос України», №46, від 15.03.97).

Газета з болем пише про те, що чекає на селян, якщо продаж землі буде узаконено. Це ми, пенсіонери, бачимо й зараз. Ми, знелюди, беззахисні, нікому не потрібні люди — ні місцевій владі, ні районній, ні обласній, випрацювали у радгоспах і колгоспах від 20 до 40 років.

Шановний Леоніде Даниловичу! Ви знаєте, яке велике лихо принесла Велика Вітчизняна війна. Але нікому й на думку не спадало продавати землю. Техніка була тоді дуже відста, але земля оброблялася і додержувалася сівозміни на ній. Що нині? Про яку сівозміну може йтися, якщо кожен прагне вижити з матінки-годувальниці все, що може. А дробиння землі на крихітні паї ще більше зіпсує справу.

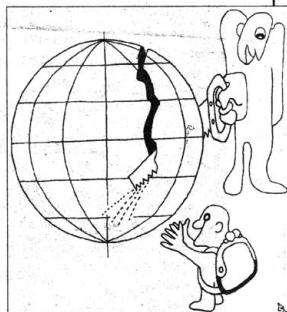
Леоніде Даниловичу, слухаючи ваші передвиборчі промови, ми вірили, що зможете поставити заслін розкраданню народного добра.

Того самого, створеного нашими мозками та нашою кров'ю. Проте нам так і не повернули грошові внески, які ви обіцяли віддати під час передвиборчої боротьби, забрали роботу в наших дітей та онуків, забрали безкоштовну медичну допомогу, безкоштовну освіту і, найстрашніше, позбавили нас віри у завтрашній день. Лишається ще земля. Але й та — на папері (бо основні засоби виробництва майже на 80% розкрадено керівництвом).

Шановний Леоніде Даниловичу, не дайте продати останнє! На селянський зв'язок землі годі і місто.

Майже два роки, як у нас на базі радгоспу «Молодіжний» створили КСП, де за всіма законами саме селяни повинні користуватися благами. Та де там! Хто при владі, купили за безцінок будинки, котеджі. Господарство ж опинилося на межі банкрутства. Хотіли нас втягнути в акціонерне товариство — відбилися.

Тепер, після півтора року чекань нам урешті-решт почали вручати сертифікати на землю, але голова КСП, він же голова селищної ради, нічого не обіцяє. Торік користувалися нашою землею та основними засобами — селяни назвали нічого не отримали. Керівництво каже, мовляв, борги заїли. Але ж не ми їм борги наробили, а радгоспні ліде-

ри, що тепер перекарвалізувалися на фермерів, банкірів, пішли в комерційні структури. А ми, хто чеснов працювали, залишилися ні з чим. Віримо, Леоніде Даниловичу, що ви захистите селян, не узаконите продаж землі, а значить, ми, всупереч усім безчесним ділкам, виживемо і земля наша українська залишиться годувальницею...

СЕРЕДА, САМОЙЛОВА, ЧЕПУРКО та ін., пенсіонери КСП «Молодіжний» Скадовського району Херсонської області.

Реформа

Чи зміниться сума від переміни місць доданків?

Про необхідність структурних змін у Мінсільгоспторді за роки незалежності оголошували вже не раз.

Чи не кожний призначений очолювати департамент розпочинав свою діяльність декларативними заявами про впровадження в недалекому майбутньому реформ або, принаймні, реформчик, спрямованих на вдосконалення роботи міністерства. Втім, війновийний запал лідерів-аграрників швидко вичухав. Чи то на перший план випливали більш нагальні державні справи і до перебудови вже руки не доходили, а може, «опоздавання» описів ближнього оточення усталена роками система цілком влаштувала — як би там не було, кардинальні структурні зміни Міністерства сільського господарства не згадувало з 1947 року.

Обійнявши навесні посади, міністра, став казати про необхідність реорганізації «аграрного закладу» і віце-прем'єр з питань АПК Михайло Зубець. За його словами, структура міністерства згодом не відповідає потребам сьогодення. Аби провадити сучасну сільськогосподарську політику, вважав Михайло Васильович, слід позбутися численних управлінь в їх нинішньому вигляді.

Непокоїть керівника-аграрника й те, що міністр нині не має юридичної сили, щоб призначити або звільнити представників у районах, розпоряджатися капіталами, міндобривами. Планується, що Держсільгоспторм стануть структурними одиницями оновленого Мінсільгоспторду. А чи стануть намір реальним і як впливатимуть на становище в АПК? Поживемо — побачимо.

Валерій ДРУЖЕНКО.

А тютюнець — чужий

Врожай-97

Господарства Вінницьчини посидили тютюном. Лебуть тепло, тому вирощують його тільки у південних районах — Могилів-Подільському, Ямпільському, Мурованокурільському. Спеціалісти стверджують: з одного гектара тютюну грошових надходжень навіть більше, ніж від цукрових буряків. Чому ж тоді з року в рік скорочують посівні площі? Якщо десять років тому вони займали 1200 гектарів, то нині під тютюн відвели мізер — лише 318 гектарів.

За словами начальника відділу технічних культур обласного управління сільськогосподарства і продовольства Віктора Осипчука, головна причина у відсутності державної політики щодо стимулювання ви-

робництва цієї непростой для вирощування культури. Нині тютюнову галузь практично віддано на відкуп господарникам. А ті, зіткнувшись з проблемами пошуку необхідних матеріалів — від пагату для в'язання тютюв до пального для сушарок (раніше вони надходили з централізованого), відмовляються навіть від доброї копейки. Цінова політика у тютюнництві також не заохочує виробника сировини. Левова частка грошових надходжень, як правило, дістається тютюновою фабрикам і ферментним заводам.

Віктор СКРИННИК.

Вінницька область.

МАСЛА
M10F2K, M10B2, M8B, TP22, M14B2, M6, 12G1, SAE15W40, TAPI5B, TAD-171 и др.

ЛЕБЕДИНСКИЙ НЕФТЕМАСЛОЗАВОД.
Сумская область, г. Лебедин.
ТЕЛ.: (05445) 6-21-19, 6-25-55, 5-16-80

НАСОСЫ
ГЛУБИННЫЕ
ЭЦВ 4", 5", 6", 8", 10", 12"
И ВЫТОВЫЕ
со склада
в Буче и по Украине
(50 моделей, станции управления и защиты, спецпривод)
Тел. в Киеве:
(044) 276-25-88
Тел. в Буче:
(04497) 52-4-02
Заявителю нашим
доставляем представителям
Черкаська (0472) 16-09-29,
43-74-33, 43-41-39
Волынянская обл. Горохов:
(03379) 2-28-33
Чернигов (04622) 2-40-15
Днепропетровская обл.
Желтые Воды:
(05652) 2-46-17
Черновцы (03722) 2-19-64
Ровно (0362) 29-69-40
26-76-22

Спорт

— У Міністерства юстиції України немає підстав для того, щоб відмовляти в перереєстрації Федерації художньої гімнастики України, — вважає президент ФХГУ Альбіна Дерогіна.

Цій спортивній організації було дано відмовити в перереєстрації, і вона звернулася до Вищого арбітражного суду з позовом до Мін'юсту про виз-

«Художниця» не здається

Останній акорд позову!

Футбол. Чемпіонат країни. Вища ліга. 30-й тур.
«Кривбас» — «Дніпро». 0:0. 7000. «Торпедо» — «Металург». 0:4. 10 000. 0:1. Полтавець, 11. 0:2. Київ, 18. 0:3. Каряка, 60. 0:4. Богатир, 75. «Шахтар» — «Таврія». 4:0. 10 000. 1:0. Астель, 40. 2:0. Матвеєв, 70. 3:0. Кривенцов, 82. 4:0. Співак, 88. «Кремль» — «Карпати». 0:1. 2500. Нікітін, 66. «Нива» — «Зірка-НІБАС». 5:1. 2000. 0:1. Лавриненко, 4. 1:1. А. Капанадзе, 22. 2:1. Турянський, 35. 3:1. А. Капанадзе, 60. 4:1. Турянський, 67. 5:1. Т. Каландадзе, 74. «Динамо» — ЦСКА. 2:2. 1500. 0:1. Поліщук, 21. 1:1. Максимов, 59. 2:1. Максимов, 65. 2:2. Мізін, 90.

Підсумкова таблиця

	Д	Н	П	М	О
ДИНАМО	23	4	3	69	20
ШАХТАР	19	5	6	72	20
БОРІСЛА	17	7	6	50	28
ДНІПРО	14	13	3	48	19

Карпати	15	7	8	36	23	52
Таврія	13	5	12	36	46	44
Чорноморськ	12	6	12	36	31	42
Металург	12	5	13	48	44	41
Нива-1	11	6	13	34	37	39
Зірка-НІБАС	11	3	16	31	55	36
ЦСКА	9	8	13	33	35	35
Кривбас	9	6	15	24	48	33
Прикарпаття	8	7	15	33	49	31
Торпедо	8	5	17	25	56	29
КРЕМЛЬ	7	3	20	28	57	24
НІВА ВД	4	6	20	19	48	16

За підсумками традиційного опиту журналістів, які проводять «Голос України», найкращим футболістом сезону 1996—1997 років в Україні став нападником київського «Динамо» та національної збірної Андрій Шевченко. Це його друга перемога поспіль. Спеціальну добірку, присвячену оному лауреатові, читайте в одному з наступних чисел «Гу».

Найкращим бомбардиром турніру став Олег Матвеєв із донецького «Шахтаря» — 21 м'яч.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник —
Верховна Рада
України.

252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколлегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕХЕРА, В. КРАСНОДЕМСКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОН: для довідок — 441-88-13;
телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
☎ Руконіс не повертаємо.
☎ Лікування в газеті — тільки на сторінках газети.

Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання —
КВ № 1 від 26.05.1994 р.

☎ За зміст та достовірність інформації у редакційних публікаціях відповідальність несе редакція.
☎ Редакція не заохочує поділяти позиції авторів публікацій.
☎ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів
на тиждень
(крім неділі
й понеділка)
українською
і російською мовами.
Індекс 60955.
Тираж 280278.

Комітат друку
видавництва «Преса
України».
252047, Київ-47,
проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311112.